

ELŐTERJESZTÉS
Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. január 25-i rendes ülésére

Tárgy: Új értékek felvételének kezdeményezése a Dombóvári Értéktárba

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Polgármesteri és Jegyzői Iroda

Tárgyalta: Humán Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Készítő részéről ellenőrizte:

Ilia Anita irodavezető, Polgármesteri és Jegyzői Iroda

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Szabó Péter jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényben, azaz a Hungarikum Törvényben foglaltak szerint a települési önkormányzat települési értéktárát és települési értéktár bizottságot hozhat létre, amelynek feladatai közé tartozik a településen fellelhető nemzeti értékek azonosításának szervezése, a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény létrehozása, valamint azok megyei értéktárba történő megküldése.

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 275/2013. (VIII. 26.) számú határozatában döntött a Dombóvári Értéktár Bizottság (a továbbiakban: bizottság) létrehozásáról, annak Szervezeti és Működési Szabályzatát testületünk 311/2013. (IX. 26.) számú határozatában elfogadta.

A bizottsági tagok munkássága révén értékőrző és gondozó tevékenység folyik és valósul meg jellemzően az épített örökség, helyi jelentőségű épületek, természeti értékek, helyi termékek, sport, irodalom, oktatás és tudomány területén kiemelkedő személyek, helyi hagyományok, történelmi személyiségek és kultuszok témaköreinek vonatkozásában.

A bizottság üléseit szükség szerint, de legalább évente kétszer tartja. Megalakulása óta a bizottság a fent említett jogszabályban rögzített 7 kategória keretében többek között az alábbi értékek felvételéről döntött a Dombóvári Értéktárba:

- Agrár-, és élelmiszergazdaság: A Magyar Rapszódia desszert család, a Dombó Aqua és a Döry konzervgyár
- Egészség és életmód: Gunarasi gyógyvíz
- Épített környezet: szigeterdei lakótorony, a kálvária, sírkert
- Ipari és műszaki megoldások: víztorony, körfűtőház, a fűtőházi víztorony, az Esterházy hengermalom, Homeláb-4 beszélő számítógép
- Kulturális örökség: Tinódi Lantos Sebestyén munkássága, Kaposmenti fehérhímzés, Kapos táncegyüttes- Bodai József munkássága, Kapos Kórus, Szépteremtő Kaláka, Ifjúsági Fúvószenekar, Erky-Nagy Tibor könyvművészeti alkotásai, Őri Nándor bélyeges téglagyűjtemény, a Gimnázium seccói.
- Sport: Buzánszky Jenő és Rózsa Norbert munkássága
- Természeti környezet: Dombóvári Bontovai tó, Gólyavár, Gunaras parkerdő, Kis-Konda-patak, Nyerges-erdő és horgásztó, Szigeterdő, Tüskei tölgyes maradványerdő, Tűzlepkés rétek, valamint a Madárvárta-erdei iskola, a Belvárosi Általános Iskola Természetvédelmi bemutatóterme, a Konda-völgy, a Természetőr Bázison kialakított bemutatóterem.

Jelen előterjesztés célja újabb értékek jelölése a Dombóvári Értéktárba, melynek felvételéről a Dombóvári Értéktár Bizottság dönthet az önkormányzat felterjesztése alapján.

Az alábbiakban azokat a városunk számára egyedi értéket és egyben turisztikai vonzerőt is jelentő elemek bemutatását olvashatja a Képviselő-testület, melyek érdemesek arra, hogy a Dombóvári Értéktár elemeit bővítsék és színesítsék.

I. Víztoronynál időszakosan elhelyezett betlehem-kompozíció

A betlehemi-kompozíció egy 101 darabból álló, pirogranit kőből faragott, kézzel készített szobor installáció, amely 35-40 centiméter magasságú, korhűen ábrázolt emberi alakok és állatok felhasználásával bibliai történeteket jelenít meg az angyali érintéstől Jézus születéséig. Az installáció a korabeli viseletet, környezetet és építészetet korhűen tükrözi. Az alkotás közel húsz éven át készült és a város szimbolikus építménye, az egykori Víztorony lábazatánál, összesen 15 négyzetméternyi területen került elhelyezésre, az építmény központi oszlopát teljesen körbeérve.

A betlehem-kompozíció kiemelkedő művészi és kulturális, valamint közösségformáló értéket képvisel, az adventi időszakban Dombóvár arculatának meghatározó eleme, egyedi konstrukcióként Dombóvár méltó védjegye.

II. Hírességek útja

A „Hírességek útja” egy önkormányzati kezdeményezésre készült, 5 kilométer hosszú útvonal, amely a Dombóvárhoz köthető híres személyiségek portréit köti össze az alábbiak szerint:

- Tinódi Lantos Sebestyén (Tinódi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény)
- Rákóczi János portréja (Pannónia és a Bezerédj utca kereszteződése)
- Földi István portréja (Pannónia út és Platán tér környéke)
- Buzánszky Jenő portréja (Pannónia út és Kórház út kereszteződése)
- Kodály Zoltán portréja (Bajcsy-Zsilinszky utca – Mária Lak)
- Rózsa Norbert portréja (Katona József utca – Farkas Attila Uszoda)
- Medveczky Gabriella portréja (Kossuth Lajos és Dózsa György utca kereszteződése)
- Dombó Pál portréja (Arany János tér)
- Illyés Gyula portréja (Szabadság utca – egykori Zrínyi Iskola)

Az öt kilométeres út ötvözi a mozgás élményének örömét a művészi, kulturális fejlődéssel.

III. Hat vár hat rád

Dombóvár Város Önkormányzata kezdeményezésére, hagyományteremtő céllal jött létre a „Hat vár hat rád” elnevezésű egész napos regionális túraprogram. A rendezvény Jágónak és Döbrököz Önkormányzatokkal való együttműködésben valósul meg. Egyedülálló program a térségben és regionális szinten egyaránt, hiszen a 32 kilométeres élménytúra, mely 6 középkori várrom érintésével vezet, egyrészt ügyességi feladatokkal tűzdelt, természeti értékekben gazdag élményszerzést nyújt. Másrészt a végállomáson, a Szigeterdőben olyan, a középkor sajátosságait, jellegzetességeit bemutató programok résztvevői lehetnek a megjelentek, melyek érték- és kultúraközvetítő szereppel is rendelkeznek.

IV. Földi István munkássága

Tanár, író. 1903. április 3-án született Kézdivásárhelyen. Elemi és középiskoláit szülővárosában végezte, 1921-ben tett érettségit a Minorita-rendi Főgimnáziumban, majd Budapesten tanult a Képzőművészeti Főiskolán.

1937-ben jelent meg első novelláskötete, a *Nemerefűvés*, 1942-ben pedig történelmi tárgyú regénye *Gábor Áron* címmel, melyből színdarab is készült. 1945-ben, a második világháború után Budapestre költözött családjával. 1946-ban a Tolna megyében letelepített székely gyermekeknek Tevelen iskolát szervezett, Kőrösi Csoma Sándor Székely Tanintézet néven.

1954-ben került Dombóvárra és nyugdíjba vonulásáig az akkori Gögös Ignác nevét viselő gimnázium igazgatóhelyetteseként tevékenykedett. Nevelői munkája mellett folytatta írói tevékenységét. Az 1764-es mádэфalvai veszedelemről írt színművét Szakács Antal rendezésében Bonyhádon többször is bemutatták. 1955-ben *Kőrösi Csoma Sándor* címmel, a nagy székely vándor életéről írt újabb színdarabot. E művét Gömör József gimnáziumi tanártársa rendezésében a dombóvári gimnazisták vitték színpadra. 1958-ban 12 éves szünet után újraindította a nevezetes gimnáziumi Önképzőkört. Nagy érdeme volt abban, hogy a megsemmisítésre ítélt gimnáziumi seccók mégis megmaradtak az utókornak. Pedagógiai témájú írásai mellett nagy jelentőségűek szociográfiai írásai is, mint például a *Századelő az udvartereken*, amely a *Mádэфalvától Dunántúlig* című monográfiával együtt csak halála után jelent meg. Szintén halála után került kiadásra a *Székelynek születtem* címet viselő önéletrajzi visszaemlékezése is. 1967. június 28-án bekövetkező halálát követően végső nyugalomra a dombóvári temetőben került elhelyezésre.

Földi István szerteágazó irodalmi tevékenysége, a magyar kultúra terjesztése, és a Dombóváron végzett munkássága révén méltán említendő a Dombóvárhoz köthető jelentős személyek sorában. A városi könyvtár intézményvezetőjének és jómagam kezdeményezésére várhatóan a jelenleg Tinódi nevet viselő könyvtár és helytörténeti gyűjtemény Földi István után kerül majd elnevezésre az év folyamán.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltakat támogatni szíveskedjen.

Határozati javaslat új értékek Dombóvári Értéktárba történő felvételéről

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete kezdeményezi a Dombóvári Értéktár alábbi 4 elemmel történő bővítését:
 - Víztoronynál időszakosan felállított betlehemi-kompozíció,
 - Hírességek útja
 - Hat vár hat rád rendezvény
 - Földi István munkássága

2. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy az 1. pontban nevesített értékek Dombóvári Értéktárba történő felvételét kezdeményezze a Dombóvári Értéktár Bizottságnál.

Határidő: 2018. február 16. – felterjesztés megküldése újabb értékek felvételére vonatkozóan a Dombóvári Értéktár Bizottság elnökének

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri és Jegyzői Iroda

Szabó Loránd
polgármester